

Pla Docent

Tècniques d'investigació qualitativa (21080)

Dades descriptives de l'assignatura

Nom de l'assignatura: Tècniques d'investigació qualitativa

Curs acadèmic: 2012-2013

Curs: 3r.

Trimestre: 1r.

Titulació/Estudis : Grau en Criminologia i Polítiques Públiques de Prevenció

Nombre de crèdits ECTS: 5

Horari de dedicació de l'estudiant: 125 hores

Llengua o llengües de la docència: Castellà

Professorat: Flora Burchianti

Horaris de tutories: Dimecres d'11.00h a 13.00h (despatx 19.51 – Edifici ESCI), concretar sempre la cita mitjançant correu electrònic.

1. Presentació de l'assignatura i prerequisits per al seguiment del curs.

L'assignatura presenta una visió del desenvolupament i de l'aplicació de dissenys d'investigació qualitativa. L'objectiu és abordar la teoria i les tècniques d'investigació qualitativa mitjançant lectures, discussions i exercicis pràctics, amb l'objectiu de reforçar les capacitats dels alumnes per dissenyar i executar els seus propis projectes de recerca. L'assignatura té una vocació aplicada i ofereix un instrument analític per a la realització d'investigacions qualitatives en el camp de la criminologia i de les polítiques públiques.

En principi per cursar l'assignatura no cal tenir uns coneixements previs, ja que es tracta d'una assignatura d'iniciació a la investigació qualitativa. En canvi, les pràctiques de l'assignatura beneficiaran als estudiants dels coneixements bàsics en matèria de Problemes socials contemporanis, Polítiques públiques socials i de prevenció i Criminologia. Es tindrà també en compte la formació prèvia dels estudiants en matèries relacionades a les tècniques d'investigació, com ara assignatures d'Anàlisi quantitativa d'indicadors socials i Anàlisi de dades criminològiques.

2. Competències que l'estudiant ha d'assolir

Competències generals:

G.5. Capacitat de gestionar la informació: selecció de fonts, síntesi de la informació i avaluació crítica de la informació rellevant.

G.6. Capacitat per aplicar els coneixements teòrics a situacions i problemes reals.

G.7. Capacitat de treball en equip: iniciativa i habilitats cooperatives.

Competències específiques:

Capacitat per dissenyar, aplicar i avaluar programes de prevenció i polítiques públiques i capacitat de suggerir alternatives.

Reconèixer els principis ètics de les investigacions socials.

Capacitat per distingir argumentacions basades en valors i argumentacions basades en evidències empíriques.

Capacitat per expressar la magnitud i característiques dels fenòmens, amb indicadors a partir de dades originals (enquestes i censos).

Capacitat per analitzar estadístiques i dades d'enquesta.

3. Continguts

Bloc de contingut 1. Introducció a la investigació: opcions metodològiques existents i fases del procés d'investigació

El mètode científic.

L'especificitat de la investigació qualitativa: dades, tècniques i anàlisi.

El disseny de la investigació.

L'enquesta exploratòria: documentació, fonts secundàries i altres tècniques.
Els diferents tipus d'investigació: investigació fonamental, investigació aplicada, investigació-acció-participació.
Professionalisme i ètica.

Bloc de contingut 2: La recollida de dades qualitatives: tècniques i estratègies.

Estratègia de recollida de dades i selecció de les tècniques.
Els aspectes ètics de la recollida de dades, la relació amb els participants.
L'entrevista en profunditat i les seves variants.
Els grups de discussió i els *focus groups*.
L'observació etnogràfica.
El treball de camp: preparació, realització i organització de les dades.

Bloc de contingut 3: Tècniques d'interpretació i anàlisi de la informació recollida

Analitzar les dades: l'anàlisi del discurs i del text, l'anàlisi del contingut.
Inferència i interpretació de les dades qualitatives.
Connectar les dades/l'evidència empírica amb la teoria.

Bloc de contingut 4: La presentació de resultats i l'avaluació

Escriure un treball d'investigació o un informe basat en dades qualitatives.
Formular recomanacions de polítiques o solucions organitzacionals dels resultats de la investigació.
Avaluació i autoavaluació crítica de la recerca.

4. Avaluació

L'avaluació de l'assignatura es basarà en el treball realitzat per l'estudiant al llarg del curs. Es valorarà en particular:

La capacitat per treballar en autonomia dins i fora de l'aula.

La capacitat per treballar en grup i en particular el comportament cooperatiu i solidari entre els membres del grup.

La capacitat per adaptar coneixements teòrics a casos concrets que s'aproximen al context professional.

Es seguirà una avaluació en dos parts, una avaluació continuada i una avaluació final:

Avaluació continuada:

Treballs realitzats durant els seminaris: 20%.

Treball d'investigació i presentació dels resultats: 30%.

Participació, assistència a classe i lectures obligatòries: 10%.

Avaluació final:

Prova de coneixements: 40%.

Per poder calcular la mitjana de totes les parts d'avaluació cal aprovar obligatòriament cadascuna de les dues parts: l'avaluació continuada i l'avaluació final.

Règim d'assistència i entrega de treballs

La presència als seminaris és obligatòria.

La presència a les classes magistrals és fortament recomanada: comptarà per a la nota de participació/presència (excepte per als estudiants que justifiquen no poder assistir a les classes).

Una absència a un seminari ha d'estar sempre justificada. En el cas contrari es reduirà la nota de presència.

No assistir a un seminari en què s'havia de presentar un treball o el fet de no lliurar un treball suposarà un zero en aquella tasca.

En cas de lliurar un treball amb retard, sense justificació ni acord previ de la professora, la nota es reduirà a la meitat.

Els treballs escrits dels estudiants han de ser originals i propis. Si es detecta que s'ha plagiat un altre treball o text, el treball s'avaluarà amb un zero i/o s'obrirà un expedient acadèmic. Per citar un text, sempre cal posar la citació entre cometes, indicar la font d'informació i fer-la constar a la bibliografia.

L'ús dels telèfons mòbils durant les classes està prohibit.

Recuperació de l'assignatura

D'acord amb les instruccions del degà de dret (de 21 de maig de 2012) s'entén que un estudiant ha participat a les activitats d'aprenentatge i d'avaluació contínua durant el trimestre quan ha assistit a les classes i ha realitzat els exercicis que corresponen al menys al 50% dels seminaris i altres activitats a l'aula. D'altra banda, s'entén que un estudiant ha assistit a l'examen final quan l'entrega. Només poden participar al procés de recuperació dels estudiants que han suspès el conjunt de l'assignatura i no és possible participar per pujar la nota si l'obtinguda inicialment és igual o superior a 5,0.

Els alumnes que no hagin aprovat alguna les parts obligatòries (nota inferior a 5) s'han de presentar a la convocatòria de recuperació de la part no superada durant el trimestre. La resta de les notes es guarden fins aquesta data. Per aprovar la convocatòria de recuperació, cal superar obligatòriament les dues parts.

La recuperació de l'avaluació contínua consistirà en lliurar un treball d'investigació original de 5000 paraules (+/-10%) seguint l'estructura presentada a les classes de seminaris.

La recuperació de l'examen consistirà en un nou examen que tindrà lloc durant un dels dos dissabtes habilitats en el calendari acadèmic al segon trimestre (2 o 9 de Febrer per al curs acadèmic 2012-2013). Si el nombre d'estudiants en aquesta convocatòria és inferior a 10, l'avaluació es realitzarà de forma oral.

Si, finalment, no es supera la recuperació, s'ha de tornar a iniciar tot el procés d'avaluació en el següent curs acadèmic. En aquest cas no es guarden les notes per als propers anys.

5. Bibliografia i recursos didàctics

Bibliografia bàsica

*La * senyala les lectures fonamentals de l'assignatura.*

Tècniques d'investigació qualitativa en criminologia :

*DAVIES, P. ; FRANCIS, P.; JUPP, V. *Doing criminological research*. 2a. ed. London : SAGE, 2011.

HARTLEY D. *Snapshots of Research. Readings in criminology and criminal justice*, Sage: 2011.
ROLDÁN BARBERO, H. *Introducción a la investigación criminológica*, Comares. 2004.

Tècnica d'investigació qualitativa en ciències socials :

BECKER, H. *Tricks of the trade: how to think about your research while you're doing it*, University of Chicago Press: 1998.

BINKMAN, L.; ROG, D. (eds.). *Handbook of applied social research methods*. California: Sage, 1998.

*CORBETTA P. *Metodología y técnicas de investigación social*. McGraw-Hill, 2003.

DENZIN, N.K.; LINCOLN, Y. *Handbook of Qualitative Research*. London: Sage, 1994.

DELGADO, J. M.; GUTIÉRREZ, J., (eds). *Métodos y técnicas cualitativas de investigación en Ciencias Sociales*. Madrid: Editorial Síntesis, 1995.

DELLA PORTA, D.; KEATING, M. (eds.). *Approaches and Methodologies in the Social Sciences: A Pluralist Perspective*. Cambridge University Press, 2008.

IBÁÑEZ J.; FERRANDO M. G^a; ALVIRA F. *El análisis de la realidad social*. Alianza, 2002.

KING, G; KEOHANE, R; VERBA, S. *El diseño de investigación social; la investigación científica en los estudios cualitativos*. Madrid: Alianza, 2000.

MILES, M.; HUBERMAN, M. *Qualitative Data Analysis. An expanded Sourcebook*. London: Sage, 1994.

*RITCHIE, J.; LEWIS, J. (eds.). *Qualitative research practice: a guide for social science students and researchers*. London: Sage, 2003.

SILVERMAN D. *Interpreting qualitative data: methods for analyzing talk, text, and interaction*, Sage, 2006.

*ZAPATA-BARRERO, R.; SÁNCHEZ MONTIJANO, E. *Manual de investigación cualitativa en la ciencia política*. Madrid: Tecnos, 2011.

Al principi del curs es lliurarà a l'alumnat una bibliografia detallada dels diferents blocs de contingut.

Recursos didàctics

Una sèrie de recursos estaran disponibles a l'Aula global de l'assignatura, en particular:

- Pla docent del curs.
- PowerPoint de l'assignatura.
- Bibliografia dels diferents blocs de contingut.
- Lectures obligatòries i recomanades.
- Fitxes tècniques per als seminaris.
- Recursos en línia útils per a l'assignatura.

Els diferents treballs es lliuraran mitjançant l'Aula global de l'assignatura. És molt recomanable que cada estudiant consulti l'aula global del curs almenys una vegada la setmana.

6. Metodologia

Aquesta assignatura combina activitats presencials i activitats que l'estudiant realitzarà de forma autònoma fora de l'aula, sol o en grup.

Les sessions teòriques, en les quals participaran tots els estudiants del curs, es faran de forma bidireccional.

Les sessions de pràctiques posaran l'accent en el treball en grup i el treball cooperatiu entre els grups i amb la professora. La primera part de la classe estarà dedicada a la realització d'exercicis pels diferents grups de treball amb l'objectiu de contribuir a l'avanç del projecte de recerca. La segona part es dedicarà a l'intercanvi entre grups i la discussió crítica dels treballs per part dels estudiants i de la professora.

Fora de l'aula, aprenentatge de la gestió de projecte per part dels estudiants:

- Concepció d'un projecte viable.
- Organització del temps, planificació de les tasques.
- Treball en autonomia.
- Treball en grup: cooperació, intercanvi d'idees i mètodes, repartiment del treball.
- Control de la qualitat de la feina fins al resultat final i autoavaluació.

7. Programació d'activitats

Hores de dedicació de l'estudiant en aquesta assignatura:

Total: 125 hores.

A l'aula: 30 hores (20 hores de magistrals i 10 de seminaris).

Fora de l'aula: 95 hores (31 hores de lectures; treballs personals i de grup: 64 hores).

	Activitats a l'aula Tipus d'activitats i de continguts	Hores de dedicació de l'estudiant	Activitats fora de l'aula	Hores de dedicació de l'estudiant
Setmana 1	Sessió teòrica Presentació de l'assignatura. La lògica científica. Els reptes de la metodologia qualitativa en les ciències socials.	2 hores	Repàs dels apunts. Lectures recomanades.	1 hora 2 hores
Setmana 2	Sessió teòrica El disseny de la investigació qualitativa. La construcció de l'objecte d'investigació. Ètica i professionalisme.	2 hores	Repàs dels apunts. Comentari de l'article I.	1 hora 4 hores
Setmana 3	Sessió teòrica La pregunta d'investigació i les hipòtesis de treball. Documentació i fonts secundaries. Elecció de tècniques d'investigació.	2 hores	Repàs dels apunts. Comentari de l'article II.	1 hora 4 hores
Setmana 4	Sessió teòrica Tècniques qualitatives I : entrevista. Tècniques qualitatives II: grup de discussió.	2 hores	Repàs dels apunts. Preparació del treball en grup I.	1 hora 6 hores
	Seminari 1 Presentació del treball en grup. Elecció del projecte d'investigació. Preparació de la investigació.	2 hores		

Setmana 5	Sessió teòrica Tècniques qualitatives III: observació participant.	2 hores	Repàs dels apunts. Preparació del treball de camp.	1 hora 4 hores
	Seminari 2 Utilització de fonts secundàries. Identificació del problema. Construcció d'hipòtesis de treball.	2 hores	Preparació del treball en grup I.	6 hores
Setmana 6	Sessió teòrica El treball de camp: preparació, recollida de dades, organització de les dades.	2 hores	Repàs dels apunts. Preparació del treball en de grup II.	1 hora 8 hores 8 hores
	Seminari 3 Preparació del treball de campo. Qüestionari, quadre d'observació. Prova en situació.	2 hores	Realització del treball de campo.	
Setmana 7	Sessió teòrica La interpretació i l'anàlisi de les dades.	2 hores	Repàs dels apunts. Preparació del treball en grup III.	1 hora 8 hores
	Seminari 4 Anàlisi i interpretació de les dades recollides. Organització de les dades.	2 hores		
Setmana 8	Sessió teòrica La fase de redacció. La presentació de les dades. L'avaluació i l'autoavaluació de la investigació.	2 hores 2 hores	Repàs dels apunts. Realització del treball en grup final.	1 hora 8 hores
	Seminari 5 Presentar les dades de l'enquesta. Autoavaluació crítica. Solucions/recomanacions de polítiques.		Preparació de la presentació oral.	5 hores
Setmana 9	Sessió teòrica Presentació dels resultats I.	2 hores	Repàs dels apunts. Realització del treball en grup final.	1 hora 8 hores
Setmana 10	Sessió teòrica Presentació de resultats II.	2 hores	Realització del treball en grup final.	8 hores
			Preparació de l'examen final	7 hores
Total hores	A l'aula	30 hores	Fora de l'aula	95 hores